

LETO XII.

ZVEZEK 17.

Vrli Slovenol: Prava vera bodi
vam luč, materni jezik bodi vam
ključ do zveličanske narodne
omike. A. M. Slomšek.

NAŠ DOM

GLASILO
SLOVENSKE MLADINE.

MARIBOR, 1912

CIRILOVA TISKARNA.

Vsebina 17. zvezka:

	Stran		Stran
Slomškova številka	257	Svetovalka	268
Pouk.		Društveni glasnik:	
Zlato mečejo stran, a cunje pobirajo	257	Vurberg	268
Zabava:		Ptujska okolica	269
O Jošku in Janku	258	Ptuj	269
Razgled po svetu.	263	Slivnica pri Mariboru	269
Orli:		Sv. Križ tik Slatine	270
Orli naprej	264	Škale	270
Dan Orlov v Št. Jurju ob juž. žel.	264	Št. Jur ob juž. žel.	271
Št. Jur ob Taboru	266	Vransko	271
Dekliški vrtec:		Žetale	271
Inzopet: pripravljajmo pot Slomšku	266	Št. Jur ob Taboru	271
		Kostrivnica	271
		Sv. Frančišek na Stražah	271
		Govorniške vaje:	
		Marijine hčerke na delo za abstinenco	272

Naš Dom izhaja 1. in 15. vsakega meseca ter stane na leto 2 K, na pol leta 1 K, na četrto leta 50 h. — Uredništvo in upravnništvo je v Cirilovi tiskarni, Koroške ulice 5, Maribor. — Sklep uredništva 29. avgusta 1912.

Zavod sv. Marte v Trstu

ulica S. Francesco št. 15, I. nadstr.

sprejema brezposelna dekleta pod streho in posreduje za službe. Rafaelov odsek Marijine družbe sprejema dekleta na kolodvoru in jih vodi v zavod. Zavod vzdržuje in nadzoruje zveza »Marijin dom«.

Srečke v korist „Slovenski Straži“.

Turška srečka na mesečne obroke po 4 krome 75 vin. Glavni dobitki vsako leto 1,800.000 frankov. : Turška srečka in še tri druge srečke na mesečne obroke po 6 kron 25 vin. :- Glavni dobitki vsako leto čez 2,000.000 kron. Vsaka srečka mora biti izžrebana. Najmanjši dobitok turških srečk 230 K:

:- Pojasnila daje in naročila sprejema :-

Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

N A Š D O M

Štev. 17.

V Mariboru, 1. septembra 1912.

XII. letnik.

Slomšekova številka.

Prihodnja številka »Našega Doma« bo slavnostna Slomšekova številka, posvečena samo spominu našega apostola. Neizmerne so zasluge, ki jih ima Slomšek za slovenski narod, v prvi vrsti za slovensko mladino. Če bi Slomšeka ne bilo, bi slovenska mladina gotovo ne korakala tako nevstrašeno, zavedno in ponosno na čelu našega narodnega preokreta, kakor to stori dandanes. Ko je pred 50 leti šla preko široke slovenske domovine vest, da je smrtni angelj Azrael pritisnil svoj ledeno mrzli poljub na ponosno čelo nesmrtnega Slomšeka, je zaplakala cela Slovenija. Začutila je, da jo je zadel silen udarec, da je izguba nenadomestljiva in zaplakala je bridko.

Desetletja so posušila solze. Ne zaiskri se več pri spominu na velikega buditelja in voditelja solza v naših očeh, pač pa se rodi v našem srcu občutek obožujočega spoštovanja in svete hvaležnosti. In medel odsev tega spoštovanja in hvaležnosti, naj bi bila naša Slomšekova številka. Postaviti hočemo z njo še poznim rodovom pomnik, kako smo častili in slavili spomin velikega moža. Obračamo se do prijateljev in sotrudnikov ter jih prosimo, da nam priskočijo na pomoč in nam vpošljejo, če vedo ali imajo kaj zanimivega o Slomšku. Poskrbimo, da bo »N. D.« dostojno proslavil spomin svojega velikega učenika. Prosim naj se prispevki za to številko dopošljejo vsaj do 9. sept.

Urednik.

Pouk.

Zlató mečejo stran, a cunje pobirajo!

Nikoli bi ne mislila, da so ljudje včasih tako slepi, da zlata ne vidijo, ampak ga mečejo stran — cunje pa pobirajo in hranijo kakor dragocen zaklad. A videla sem na lastne oči.

Ni še dolgo od tega, pretekli mesec je bilo. Srečam dekleta, ki so šle na božjo pot. Pridružim se jim, da se malo pomenimo, ker so me zanimale po pristno narodni kmečki opravi in ljubem obnašanju. Ker so že bile utrujene, posedemo v senco in malo južinamo. Deklice odmotajo iz robcev v košaricah kruh in sadje in še klobas. Tudi meni so jih ponudile z ljubko prijaznostjo. Seveda jim ne morem odreči; in ko tako sedim sredi vrlih slovenskih deklet opazim nekaj, kar me je globoko užalostilo. Papir, v katerem so imele zavito meso, so bili listi Mohorskih knjig in sicer so bile raztrgane Zgodbe sv. pi-

sma, ki so izšle v zvezkih zadnje desetletje!

»Odkod pa imaš ta papir Nežika«, jo vprašam. Slišala sem, da so jo tako klicale tovaršice.

»Doma sem ga vzela«, mi odvrne.

»Ali za božjo voljo, nisi li videla, da so to Zgodbe sv. pisma, listi te prekrasne knjige, ki hrani nauke večne vrednosti?«

Nežika je bila v zadregi, ko vidi moje ogorčenje in obmolkne.

»Kaj ne, nisi premislila, kaj delaš, zato si v naglici iztrgala list iz zvezka?« rečem, kakor da jo opravičujem.

»Saj mati tudi jemljejo ta papir in oče tudi«, se odreže malo nevoljna. »Vse te zgodbe smo že pregledali doma, brati pa ne utegnemo zopet.«

»Ali nikdar ničesar ne berete?« jo vprašam.

»Pač, saj nam včasih krčmar da stare časnike za kratek čas. Potem se vsaj smejemo zvečer.«

»Kakšen časnik pa vam daje krčmar?«

Dekleta se pogledajo po vrsti in namežiknejo z očmi.

»Kaj ne da „Štajerca“?«

Nobena mi ne odgovori, pač pa nehote pogledajo k tlom, Nežika pa zarudi kakor kuhan rak. Vedela sem dovolj. Vprašam le še: »Ali ga rade berete?« Povedale so mi nato, kako si ga izposojujejo in ga beró od hiše do hiše — ker pač tako korajžno piše, da se vsi smejejo. In tako romajo cunje po vasi, listi zlatih naukov pa se mečejo stran umazani, onečaščeni!

Ne morem se več premagati in jim povem resnico. »Deklice ljube, kaj pa, ali bi vas ne bilo groza, če bi tako zvečer sredi vas ko čitate tiste stvari stopil naš Zveličar in vas vprašal: »Kaj pa berete tukaj?« Kaj ne, vest vam da pravi odgovor.

Ne smete misliti, da je vse kar je smešno in korajžno, tudi brez greha. Pravo dušno bogastvo si pridobite iz knjig ali časnikov le tedaj če tam najdete zlato jedro, to je zlati nauk za življenje. Ako čutite, da vam postane srce bolj blago, vneto za dobro, ako vaša duša kipi ljubezni do Boga in bližnjega, kadar zaprete čtivo, potem ste se obogatile. Glejte, kako delajo ponekod z Mohorskimi knjigami. Zvezek za zvezkom Svetega pisma so skrbno shranjevali, in ko je zadnji izšel, jih dado vezati v dve prekrasni knjigi, ki sta dragocen zaklad pri hiši. Poznam celo priproste ljudi, ki vsak dan beró v Sv. pismu. Saj ni treba, ako ni mogoče, prebrati vsega od konca do kraja. Odpri ga, čitaj 5 minut, ako več ne utegneš — pa si to zapomni. Na primer v bukvah Modrosti, ali v knjigi Pregovorov ali Sirahovi najdeš tako krasne nauke, da se ti lepši zde in bogatejši

vsakokrat, kadar jih pogledaš. — Seveda samo odnehati koj ne smeš, ako si kdaj naletela na nekaj, kar se ti dozdeva manj umljivo, da celo dolgočasno. Zato še ni vse tako.

Poskusite, ljube moje, in videle boste kmalu, da imam prav.

Ali ste druge knjige in kolendarje tudi vse potrgale?«

»Mi ne«, se oglasi modra, črnooka deklica, Zofka, so jo klicale. »Oče so spredaj »mesece« izrezali potem pa dali po tri letnike skupaj vezati. Rekli so, da bi jih bilo škoda. Tam notri večkrat beremo.«

»Tvoj oče so moder mož. Čast jim! Pa reci mi, kdo jim je dal ta dober nasvet?«

»Brat je pravil, da so na nekemu shodu fante poučevali, kako morajo varovati knjige. Pri nas si mora tudi tisti roke umiti, ki prime za knjigo, da se ne umaže.«

»Ali pri vas tudi »cunje« nosijo v hišo?« Radovedna sem bila.

»Ne več! Brat jo je enkrat zgrabil in pognal v peč, ko jo je prinesla sosedica. Pri Orlih so rekli voditelj, da so vrli fantje pri hiši, angelj z gorečim mečem, ki čuva poštenje in narodnost. In ta njihov meč je sveta jeza nad sovražniki naše vere in narodnosti! Pograbiti ga je treba in v ogenj ž njim!«

»Bog te blagoslovi Zofka in tvoje ga brata in vrle tvoje starše. Naj bi več takih bilo širom naše domovine!« Tako se poslovim od nje in ji stisnem roko.

Dekletu so zažarele oči kakor je zažarelo srce meni, ko sem slišala njene besede! Naj bi se tudi Vam, dragi čitatelji v posnemo.

Pozdravlja vas

Savinjska.

Zabava.

O Jošku in Janku.

(Iz knjige »Češke pravljice«.)

Čevljar Marko je imel dva sina, Joška in Janka. Joško je bil tudi čev-

ljar, a ker je bil prevzetan, svojevoljen silovit in trdovraten, se ni z nikomer pogajal in vsled tega ga nihče ni ljubil. Janko se ni pečal z ničimer, toda kar-

koli je videl, vse je znal takoj napraviti, kadar ga je obšla dobra volja. Bil je dobre misli, bister, postrezljiv in poleg tega čeden dečko, samo to je bilo čudno, da se ni maral oprijeti nobenega poštenega rokodelstva, vsled česar ga je nazival brat »Janko bedak«. Oče je pa vendarle rajši imel Janka.

Nekoč je rekel Joško očetu: »Ljubi očka, jaz že znam sicer dovolj, a vendar bi se lahko po svetu naučil še več; pustite me, naj grem po svetu.«

»Naj bo, če hočeš, ne bom ti branil.« In tako se je odpravil Joško po svetu.

Sel je že tretji dan in prišel na mejo. Tu je sedel in jel južinati, kajti imel je z doma še košček kruha. Kar ga je obsipalo tisoč mravelj. Lazile so po njem, kakor bi ga prosile kruha, on jih je pa jezno metal s sebe in jim ni privoščil drobtinice.

»Čakaj, čakaj, mi ti tudi ne bomo pomagale«, so mu klicale marljive živalice. Joško pa tega ni hotel slišati in je šel dalje.

Tretjega dne je prišel na zeleno loko in tam sta se metala in pretepala dva zlomka. »Pojdi in pomози mi, Joško!« je kričal eden izmed njiju. Joško se je pa obrnil in rekel nevoljno: »Kaj mi tebe mar, zastran mene se lahko ubijeta, kakor je vaju volja!«

»Idi, idi!« mu zakličeta zlomka, »saj ti midva tudi ne bodeva pomagala.« On se pa ni več ozrl in je šel dalje.

Prišel je k jezeru in tu je videl velikega krapa, ležečega na obrežju, ki se je metal po kopnem semtertja in se ni mogel zagnati v vodo. »Prosim te, Joško, vrzi me v jezero,« je prosil krap.

»I, dajte mi vsi vkup božji mir in pomozite si vsak sam,« je zagodrnjal Joško in pustil krapa v blatu.

»Saj ti jaz tudi ne bom pomagal,« je klicala za njim riba. On se ji je pa zaničljivo posmehnil in šel dalje.

Hodil je dolgo po svetu, a nikjer ni dobil dela in povsod se mu je slabo godilo. Moral se je zopet vrniti domov.

»Nekako hitro se vračaš, Joško,« je rekel Janko, zagledavši brata. »Mislim, da nam mnogo ne prinašaš.«

»Le čakaj!« se je odrezal Joško, »sedaj pojdeš ti in videli bomo, za koliko se vrneš pametnejši in kaj prineseš s seboj.«

»Seveda pojdem, zakaj bi ne šel?« je odgovoril Janko nevoljen, da ga smatra Joško za neumnega in je hotel torej dokazati, da ni brez glave. Povedal je očetu.

»Kaj ti je prišlo na misel, Janko,« se je začudil stari Marko, »da hočeš oditi po svetu? Ostanj rajši doma in uči se nečesa! Ali misliš, da ti bodo drugod pečeni golobi letali v usta?«

»Vse to vem, od brata se pa ne dam imeti za norca,« je rekel razvneti Janko.

»No, pa idi, če nočeš drugače, le glej, da se nečesa naučiš.« In tako se je mili Janko pripravil na pot.

Zadnji večer, predno je odšel z doma, ga je peljal oče Marko v klet. V kotu je odvalil kamen in izvlekel majhno stekleničico napolnjeno z nekako vodo. »Vidiš, Janko,« je rekel sinu, »to vodico sem dobil v spomin od nekega zelo učenega gospoda, ki sem mu bil pomagal iz nesreče. Bajje je izboren lek za vsako hudo bolezen. Kdor je použije petnajst kapljic, takoj ozdravi. Tako mi je rekel. Jaz je nisem potreboval in ostala je torej v shrambi. Tvojemu bratu je nisem dal, ker vem, da bi nikomur ne pomagal. Tebi jo zaupam, morebiti bo ti na srečo. Dobro jo hrani!«

Janko je vzel steklenico in šla sta iz kleti.

Drugega dne se je poslovil od blagega očeta in zlega brata in je odkorakal po isti poti kakor poprej Joško. In dospel je do meje, na kateri je bil počival brat. Tukaj je sedel, izvlekel iz žepa košček kruha in jel jesti. Takoj ga je obsipalo vse črno mravelj: »O vi uboge živalice, ali ste lačne? Nihče vam tukaj ničesar ne da, čakajte, dam vam, kar imam.« Ves svoj kruhec jim je razdrobil in ga razsul po zemlji. Sirote mravlje so pobirale in jedle. Janko je še malo posedel, potem pa zopet šel.

»Kadar boš nas potreboval, ti pomoremo«, so kričale za njim mravljice.

»Vi mi boste kaj pomogle, sirote!« si je pomislil Janko.

In prišel je na zeleno loko, kjer sta se metala zlomka. »Znorela sta, kako se rujeta,« je pravil, »moram ju razgnati.« Takoj se je vrgel med njiju, ju ločil in pomiril.

»Kadar bo ti česa treba, le pridi, Janko, vselej ti bodeva pomagala,« sta rekla zlomka, ko so se razhajali.

»Je že dobro,« je odgovoril Janko in šel svojim potom.

Tretjega dne je prišel k jezeru. Tukaj je videl velikanskega krapa, premetujočega se po blatu, ki se nikakor ni mogel zagnati v vodo. »Ti siromaček bi se tukaj raztolkel«, je rekel dobromiselni Janko, dvignil ribo iz blata in jo spustil v jezero. »Tako, zdaj si počiješ.«

»Kadarkoli boš potreben moje pomoči, me pokličiči,« je rekel krap, dvignivši glavo iz vode.

»Dobro, dobro, saj sem ti rad storil.«

Od jezera je prišel naravnost v neko veliko mesto. Vstopivši v gostilno je vprašal, kaj je novega.

»Nič drugega, le naši kraljični je vedno huje in huje.«

»Ali je bolna?«

»Gotovo ste tujec, če tega ne veste. Bolna je že več let, zdaj ji je pa huje in nihče ji ne more pomagati, dasi je naznanil kralj, da jo dobi tisti za ženo, ki jo ozdravi.«

»Ali je lepa?«

»To si mislim«, je rekel krčmar, »kakor sličica, četudi je bolna. Edini pogrešek ima, ker je prevzetna.«

»To se popravi«, si je pomislil Janko. Plačal je krčmarju in šel h kralju, kjer se je proglasil za zdravnika. Takoj so ga poklicali in kralj ga je z radostjo pozdravil. Na njegovo željo so ga peljali h kraljični. Janko jo je izpraševal, kakor bogvevako učen doktor, a samo zato, da bi lahko z njo govoril, ker mu je bila jako všeč. Potem je izvlekel steklenico in ji dal nekaj kapljic čudapolne ode. Odhajaje je obljubil, da pride rugega dne zopet gledat, kak učinek odo imele kapljice. A vso noč ni

mogel zaspati vsled strahu, če ni bolnici hujše.

Zgodaj je bil pri kralju in močno se je razveselil, ko je slišal, da je kraljični mnogo bolje. Takoj ji je dal ostale kapljice, kolikor jih je manjkalo do petnajst. Tretji dan je bila kraljična zdrava in njegova nevesta. Janko je bil vesel, ona pa ne, kajti Janko ji ni bil pogodu. Bil je sicer čeden fant, to je moral vsakdo priznati, toda v tej ponošeni in oglojeni obleki je bil vendarle videti silno priprost v primeru z njo. Razen tega se je hotel ravno v tej obleki z njo poročiti, kar je ponosno gospodično močno užalilo. A kaj naj stori? Oče je tako zahteval in hči je videla, da se mora udati. Vendar je pa stavila pogoje, misleča, da se morebiti reši tega ženina po kaki zvijači. Rekla je torej Janku, da si ga prej ne vzame, dokler ne izpolni treh njenih zahtev.

Česa vsega bi ne bil Janko storil, da si pridobi krasno kraljično! Obljubil je torej vse. Nato mu je ukazala, naj ji prinese iz morja biser, a tako velik in lep, kakršnega nima doslej nihče na svetu. Za sedem dni in noči mora imeti biser. Janku je bilo hudo. »Kako bi se le mogel spustiti v morsko globino kakor riba?« si je pomislil, pri tem se je pa spomnil krapa. »Saj mi je obljubil, da mi pomaga, kadar mi bo česa treba. K njemu pojdem.«

Poslovil se je od neveste in kralja, ki je karal hčer, ker se tako lahkomi-selno igra s svojim dobrotnikom, on pa ga je tolažil, da rad stori vse. V duhu pa je sklenil, da se nevesti osveti. In šel je k jezeru.

Pot mu je bila dobro znana in zlahka je našel tja. Na bregu je sedel in opazoval čisto jezerno gladino. Tisoče ribic je plavalo v njem, velikega krapa pa ni bilo. Kako naj ga pokliče? »Naj bo, kakor hoče«, si je pomislil in jel klicati: »Krapček, krapček, tukaj sem, da izpolniš, kar si mi obljubil.«

Komaj je dozvenel njegov glas, se je jelo jezero v daljavi valoviti in tiho je priplaval njegov kralj s tisoči rib, svojih služabnic.

»Česa želiš, dobri Janko?« je vprašal krap.

Janko mu je razodel svojo željo.

»O to ni nič zlega. Takoj ti pomorem, počakaj trenotek tukaj«. Nato je izginil. Ni trajalo dolgo in krap je zopet tiho priplaval, kakor če bi za zabavo veslal po jezeru. K Jankovim nogam je vrgel krasen biser, rekoč: »Vzemi si najkrasnejši in največji biser, kar jih leži na morskem dnu, in ga ponesi kraljični«. Nato je zopet zginil s svojim spremstvom pod vodo.

Janko je radostno pobral dragoceni biser in se obrnil proti domu. Sel je dan in noč, da bi se vrnil v določenem roku, kar se mu je tudi posrečilo. Medpotoma pa si je iztuhtal, kako bo kaznoval ponosno nevesto. Poznal je travo, ki je zeleno barvala, a se zlahka zopet dala zbrisati. Poiskal si jo je v gozdu, zgnetel jo in si pomazal lase.

Ko je šel sedmo jutro z biserom h kraljični, ga ni nihče spoznal in vsakdo je menil, da je povodni mož. Kako se je pa prestrašila šele kraljična, ko ji je prinesel zelenolasi ženin biser!

»Kdo ti je tako ogavno pobarval lase?«

»To so mi napravile morske device, ke sem jim kradel iz morja biser. A saj to nič ne pomeni, gotovo sem ti tudi tako pogodilo, saj sem izvršil, kar si želela.«

Ni ji ugajal poprej, sedaj pa še manj, zato je tuhtala, kam bi ga poslala drugič in česa bi ji ne mogel prinesiti, da se ga tako iznebi. Izmislila si je nazadnje, da ga pošlje v peklo, kajti ni slutila, da ima Janko tudi tam dobrega znanca.

»Sedaj mi prineseš«, je rekla Janku, »iz pekla zlato cvetko, ki mora biti tako lepa kakor najkrasnejša naravna cvetlica.«

Težka je bila ta naloga, a Janko se je spomnil zlomkov, ki ju je spravil na loki.

Kralj je bil silno nevoljen na hčer, ki muči ženina in ne ve, kaj bi počenjala iz same prevzetnosti, Janko pa ga je potolažil.

Drugo jutro je odšel. Bilo mu je hudo, kajti ni vedel kod in kam. Šel je torej na loko, na kateri sta se bila hudirja pretepala. Z loke se je obrnil

v isto smer, v katero je videl odhajajoča zlomka. Sel je ves dan in vso noč in dospel skozi velik gozd k visokemu vrhu in zagledal železna vrata. Trkal je in trkal, a dolgo mu ni prišel nihče odpirat. Končno je nekdo vprašal, kdo trka in česa išče tukaj v peklu. Janko je bil vesel, da je na koncu svoje poti in se je takoj javil, kdo je. Zlomke se je kmalu vrnil, odprl vrata in spoznal Janka, Janko pa njega. Razodel mu je svojo nalogo in zlomek mu je rade volje obljubil zlato cvetko. »Samo malo moraš počakati, dokler ne prinesem od gospoda Luciferja ključev od zakladnice, potem si lahko izbereš, kar hočeš.«

Janku je bilo po volji. Kmalu je prilomastil zlomek s ključem in peljal Janka v peklensko zakladnico. Mnogo vrat sta morala odpreti, predno sta dospela do pravih. Ko pa so se odprla zadnja, je Janko zazijal kakor oslepljen. Če bi znosili dragocenosti vsega sveta, bi jih ne bil takšen kup, kolikor je bilo v Luciferjevi zakladnici zlata, srebra in drugih dragocenosti v ogromnih kadeh. Janko je bil tako omamljen, da ni vedel, kaj si ima vzeti, dokler ni zagledal med ostalimi zakladi zlate cvetke. Sedaj se je spomnil, kaj ima prinesiti. Izbral si je torej cvetko in hudir mu je nametal za spomin še raznovrstne druge zlatnine. S tem je hitel Janko iz pekla, da ne zamudi svojega roka, in zares je dospel sedmo noč domov.

Tukaj si je skuhal črno mažo in si pomazal lice, preden je šel zaran k nevesti. Kraljična je samega strahu zakričala, zagledavši Janka, kajti mislila je, da gre po njo sam hudir. On jo je pa pomiril in ji izročil zlato rožo. Imela je seveda veselje, a vendar še večjo skrb, ker je videla, da si mora vzeti črnega ženina.

»Odkod pa imate to črno lice?« je vprašala Janka v skrbeh.

»Ko sem odnašal iz pekla cvetko, so se spustili hudirji za menoj, da bi me pobrali, toda jaz sem jo popihal tako urno, da mi niso mogli do živega. Iz jeze so puhali po mojem licu s peklensko sapo in tako sem celo očrnel. To pa me celo nič ne moti, saj vem, da me bodeš tem rajši imela.«

Kralju se je Janko smilil in ostro je zabičal hčeri, naj ženina nikamor več ne pošilja v nevarnost. Ona je pa imela zanj že nekaj drugega pripravljene. Zvečer so prinesle kraljičine služabnice Janku vrečo pepela in maka, izsipale mu na tla v njegovi sobi in pomešale. Potem je prišla k njemu nevesta in mu ukazala, naj prebere do jutra vsako posebej v vrečo, ako hoče, da si ga vzame.

Ko je odšla, ni vedel Janko, kaj naj stori. To je bila vendar kruta neusmiljenost! Kako bi mogel tako mešanico do jutra prebrati? In spomnil se je mravljič. A kako jih naprositi, ker mora biti delo do jutra v redu? Žalostno je zrl na kup mešanice. Kaj je to? Nekaj se giblje, vse je živo! Pogleda natančneje in vidi tisoče mravelj.

»Vi blage živalice, kako ste me slišale?«

»Saj smo ti povedale, da nas lahko pokličeš in da ti takoj pridemo na pomoč.« In tako so marljive delavke znašale mak iz pepela na kup. Ko se je jelo daniti, je bil v eni vreči mak, v drugi pepel. Janko jih je tisočkrat zahvaljeval in mravlje so zopet zginile na svojo mejo.

Zgodaj je prišla kraljična gledat k Janku, kako je kaj s prebiranjem. Kako je ostrmela, ko je videla vse v redu! Ni bilo več pomoči, to je vedela in zategadelj se ni več branila.

Kralj je velel, naj se takoj pripravi vse na svatbo. Janko pa še ni imel pravega miru, kajti vedel je, da ga kraljična ne ljubi. Morebiti bi ji bil ugajal, če bi se bil v redu preoblekel, tega pa ni hotel, ker je hotel poprej njeno prevzetnost in gizdavost kaznovati. In storil je po svoji glavi.

Dan pred poroko je šel k nevesti in ji rekel: »Mnogo sem storil tebi na ljubo, draga nevesta, — še preveč. Morebiti bi ti bil vendar ljubši v svoji prejšnji postavi, zdaj pa ti tega ne štejem v zlo, da me nimaš rada, ker vidim, kako sem grd in oduren. Zgodilo se je pa tako, kakor sem rekel, samo tebi na ljubo. Sedaj pa moraš tudi ti meni na ljubo nekaj storiti. Ne bilo bi lepo, če bi se poročil jaz v tej-le obleki

s krasno in slavnostno oblečeno kraljevsko nevesto, zato si vzemi tudi ti jutri preprosto krilo brez vseh okraskov. Mogoče se potolažijo duhovi, ki so te najbrž kaznovali zaradi prevzetnosti s tem, da so ti popačili in potvorili ženina.«

Kraljična je premišljala njegove besede in spoznala, da je res tako, ker je bila prevzetna in je delala ubogemu ženinu krivico. Ni mu mogla odbiti skromne, dasi njej neprijetne prošnje. Zadovoljen in v srcu pomirjen je odšel Janko iz njene sobe.

D drugega dne je bila svatba. Vse je bilo izbrano krasno, le ženin in nevesta sta bila kakor berača: ženin v svoji ponošeni obleki, z nečesanimi zelenimi lasmi in črnim obrazom, nevesta pa v preprostem sivem krilu kakor siromašno dekletce. Vsi so ji privoščili, da jo je doletela kazen za prevzetnost.

Pri mizi je bilo dobrodušnemu Janku vendar težko, ko je nevesta sedela zraven njega tako potrta. Hotel jo je še nekoliko podražiti, a njena žalost se mu je smilila. Tudi bi bil rad dobil od neveste kak veselejši in prijaznejši pogled. Šel je torej v svoje stanovanje in si dal prinesiti obleko, ki mu jo je bil poslal kralj za poroko. Očistil si je lase in obraz, oblekel krasno oblačilo in bil je tako čeden, da bi se bila vsaka kraljična mahoma zaljubila vanj. In stopil je pred nevesto, ki je sedela v svoji izbi. Čudila se je, odkod neki prihaja ta lepi mladenič k njej in ga je že hotela vprašati, kdo je in česa želi od nje, a beseda ji je zaostala na ustnicah, ko je izpregovoril Janko in ko je v njem spoznala svojega zelenolasega ženina. Tudi ona se je morala preobleči v poročno oblačilo in potem sta šla skupaj v dvorano. Z nepopisnim veseljem so pozdravili gostje krasen par. Gostija je trajala osem dni, po osmih dneh pa se je odpeljal mladi kralj po svojega očeta.

Staremu Marku je padel čevalj iz rok, ko se je vstavil kraljevski voz s štirimi konji pred njegovo podrtijo. Z voza je skočil v zlato oblečen gospod in Marku so odreveneli udi, ko je stopil

gospod v sobo in ga objel, kajti spoznal je v njem svojega Janka. Prišel je tudi brat, ki ni hotel verjeti svojim očem, da bi bil pred njim bedak Janko. Janko se je poslovil za vselej od

domače kočice in se odpeljal z očetom in bratom v svoje kraljestvo. Po smrti starega kralja je postal Janko deželni gospodar in je kraljeval dolga leta srečno in veselo.

Razgled po svetu.

Počasi se vrača živahnost v naše javno življenje. Na vseh straneh se že vrše priprave za jesensko politično kampanjo. Avstrijski ministrski svet je imel 19. avgusta sejo, v kateri se je že nekoliko pretresalo politični koledar bližnjega časa. V septembru bodo zborovali nekateri deželni zbori. Radi onih, kateri so delanezmožni se bodo pričetkom septembra pričela pravna pogajanja. V septembru bodo zborovali tudi nekateri odseki drž. zbora, v prvi vrsti odsek za socialno zavarovanje. Tudi delegacije se bodo sešle proti koncu septembra. Državni zbor bo pa pričel z zasedanjem šele proti koncu oktobra. — V zunanji politiki zavzema še vedno glavno mesto turško vprašanje. Vstaja v Albaniji je začasno potlačena. Turki so obljubili Albancem, da jim bodo izpolnili vse zahteve, vsled česar so se ti vrnili na svoje domove. Balkanska nevarnost pa stem še ni odstranjena. Vsled preganjanja kristjanov po Mohamedancih v Macedoniji, Stari Srbiji in Albaniji, se je polastila balkanskih držav velika vznemirjenost. Bolgarija, Srbija, Črna gora in Grška, vse so zelo ogorčene, ker Turčini preganjajo in pobijajo njihove rojake, ki prebivajo na Turškem. Krvavi dogodki, katerih žrtve so postali v Kočani Bolgari, v Sjenici Srbi in v Berani Črnogorci, so do skrajnosti razvneli balkanske narode in po nekod kot v Bolgariji se javno poziva na vojsko proti Turčiji. Ker se velesile boje balkanskega požarja in ena drugi glede Balkana ničesar ne zaupa zato so začele posredovati in pomirjevati v prilog Turčije. Tudi naš zunanji minister grof Berchtold je sprožil posredovalni predlog. Povabil je evropske velesile na razgovor radi ureditve turških razmer. Velesile so se oficijelno sicer izjavile, da soglašajo s tem predlogom, kojega namen je obvarovati

na Balkanu tako razmerje kot je sedaj in pomagati Turčiji, da lahko mirnim potom uredi svoje notranje zmede, toda po časopisju se je že začelo grdo intrigirati proti avstrijskemu nasvetu. Anglija, Rusija in Francija so ljubosumne, da bi prišla Avstrija v Carigradu do večjega ugleda, zato delajo proti. Vsled vseh teh zmed je položaj na Balkanu še vedno enako zamotan in grozeč. — Na Hrvaškem vlada še vedno komisarjat. Eni pravijo, da bo Cuvaj v kratkem šel, Cuvaj sam, ki je bil 27. avg. sprejet od cesarja v avdijenci, pa pravi, da ho ostal. Med tem se korupcija na Hrvaškem silno širi in prihajajo na dan vedno novi slučajji, ki kažejo na kako brezvesten način hoče Cuvaj sebe in svojo družino na račun javnih sredstev obogatiti. Svojemu bratu, ki je šolski nadzornik, je nakazal 20.000 K honorarja (častne nagrade) za neko računico, katero je spisal že pred 15 leti in je sedaj za pouk že zastarela. — Iz vojske ni nič novega, bojni ples skoroda miruje. Med Italijo in Turčijo se vrše neobvezna mirovna pogajanja. — V Erlau na Ogrskem je umrl prečastiti gospod kardinal Samassa v zelo visoki starosti 84 let. — Dunajskega generalnega vikarja škofa dr. Pflugerja je 18. t. m. dopoldne pred cerkvijo sv. Stefana na Dunaju z nožem zabodel v hrbet neki Herman Prinz. Zločinec je izjavil, da je nameval umoriti nadškofa dr. Nagla. Dr. Pflugerjeva rana je nevarna, a ne smrtna. Zdravje se škofu obrača na boljše. Prinz je bil pred kratkim odpuščen iz norišnice. — 400 inozemskih časnikarjev se je te dni z novimi razglednimi vozovi ameriške družbe »Canadian Pacific Railway Co.« peljalo po bohinjski železniški progi v Trst. Goste je na Jesenicah pozdravil kranjski deželni glavar dr. Ivan Šusteršič; pa tudi

ljudstvo je časnikarjem priredilo pri-srčen sprejem ne le na Jesenicah, marveč tudi na Bledu in Bohinjski Bistrici. — Orlovsko slavnost, ki se je 25. t. m. imela vršiti v Svečah na Ko-roškem, je celovski okrajni glavlar pre-povedal, češ, da bi bil javni mir in red v nevarnosti. Tako pa res ne bo šlo! — Kranjski deželni odbornik dr. Pegan je 18. t. m. blizu Selc v Hrvaškem Pri-morju, kjer se je s svojo družino mudil na počitnicah, ponesrečil. Peljal se je v spremstvu šoferja Južne v svojem avtomobilu v Ljubljano; nad Cirkvenico se je hotel umakniti nekemu otroku, pri tem je pa avtomobil zadel v brzo-javen drog in se pretrgal na dvoje. Dr. Pegan se je pri padcu jako nevarno pobil in se sedaj zdravi na svojem domu v Ljubljani. Šoferju se ni zgodilo nič

hudega. — Nemški cesar Viljem je v zadnjem času nekaj obolel. Sedaj mu gre že bolje. — Na Rečici na Bledu je 18. t. m. kmečka gospodinja Neža Burja z nožem prerezala vratove svojim štirim otročičem, kateril najstarejši je bil star 5 let, najmlajši pa 6 mesecev. Storila je to v mozevi odsotnosti, ko jo je hipno napadla blaznost, kateri je podvržena njena rodbina. Drugače je bila vedno vzorna mati in gospodinja. Ne-srečnico so prepeljali v zapore okrajnega sodišča v Radovljici. — Med letošnjimi pomiloščenci v mariborski kaznilnici se je nahajal tudi bivši ljubljanski odvetnik in načelnik propadle »Glavne posojil-nice« dr. Hudnik, ki je predsedel šele eno leto dosojene mu triletne kazni. Hudnik je že na svobodi.

Orli.

Orli, naprej! Zadnje tedne so se naši »Orli« živahno gibali. Nedeljo za nedeljo so nastopali. 11. avgusta je bil njihov dan pri St. Juriju, 18. je imelo mariborsko okrožje svoj nastop v Sliv-nici in 25. so bili mariborski »Orli« pri Sv. Križu. Še bolj živahni kakor pri nas na Štajerskem so bratje »Orli« na Kranj-skem. Ne mine nedelja, da bi se ne vršil kak večji nastop. Tako je prav. »Orli« so cvet našega naroda, v njih-ovih vrstah se zbirajo naši najboljši fantje, se združuje naša bodočnost. »Orli« mo-rajó biti zato v vsem svojem življenju vzgledni in vzorni, »Orli« morajo v vseh življenjskih vprašanjih prednačiti. Naj-prva naloga za sedaj pa je, da pridobe za orlovsko misel vse poštene slovenske mladeniče. Kakor morajo biti »Orli« radi svojega zvanja najodločnejši, naj-pogumnejši in najmožatejši bojevniki, kakor morajo biti po duhu najzavednejši in po srcu najplemenitejši, tako mora biti tudi njihova organizacija najpopol-nejša. Težak boj, ki ga imajo kot pred-straža, zahteva da so njihove vrste naj-izvežbanejše in kar najbolj mogoče kon-solidirane po zdravi disciplini, pa tudi številne in mogočne. V nevarnih bojih, ki jih imajo in ki jih še čakajo, bodo

omagali, če se njihovo število ne bo podvojilo, potrojilo, da, podesetorilo. Zato, »Orli« naprej! Zanesite v slednjo vas svojo lepo misel, raztegnite svojo organizacijo od sela do sela preko cele Slovenije! Na delo, Bog je z nami!

Dan Orlov v Št. Jurju ob juž. žel. Dan Orlov, dan Slomšekov dne 11. avgusta v Št. Juriju ob južni železnici, se je z ozirom na našo orlovsko organizacijo dobro obnesel. Nebo nam ni bilo milo in naše slavlje se ni moglo razviti tako, — kot je bila želja nas vseh, kot smo nameravali. Vendar, kljub slabemu vremenu, je bilo lepo, ostane dan vsakomur, ki se ga je udeležil, v nepozabnem spominu. Če prav je že v jutro bilo nebo zastrto z oblaki in je že v zgodnjih predpoldanskih urah naletaval dež, to vendar Orlov ni ostrašilo. Ta dan so bili po-svetili svoji organizaciji, so ga bili namenili proslavi velikega Slomškega, zato so prišli v impozantnem številu od blizu in daleč. In kdor je videl vrste naših Orlov ko so korakali skozi šentjurski trg v cerkev, vsakomur je moralo zatrepetati srce veselja in radosti. Narodu, ki ima tako odlično avantgardo, kot je bila ona, ki je stopala 11. t. m. odločnega in močatega koraka po šentjurski cesti, se ni treba bati pri-hodnosti. Taka mladina ga bo obvarovala vsega, naj pride karkoli.

Št. Jurij se je bil oblekel v slavnostno obleko in že od zgodnjih ranih ur je vladalo praznično razpoloženje. Celó jutro so prihajali udeleženci Slomškovega slavja. Na bogato okrašenih vozovih so se pripeljali Orli iz neka-terih bližnjih krajev. Glavni sprejem je bil na kolodvoru po deseti uri, ko sta privozila vlaka

od juga in severa. Prvi je pripeljal ljube brate Orle iz Kranjskega in iz spodnjih krajev. Godba jim je zaigrala pozdrav. Kmalu nato so se pripeljali živahno pozdravljeni Orli in mnogobrojni gosti iz severa. In ko so se Orli uvrstili v mogočno vrsto, sta jih pristrčno pozdravila župana trške in okoliške občine gospoda Pisanec in Ratej. Klicala sta jim: Dobrodošli v naši sredi, v lepem St. Juriju. V imenu Orlov se je zahvalil predsednik podzveze dr. Verstovšek. Povdarjal je, da bi morale biti šentjurski občini zglede drugim spodnještajerskim občinam. Gospod Jeločnik, načelnik zveze Orlov se je tudi zahvalil za pristrčen pozdrav. Rekel je: Po nebu se pade megle, a v naših srcih vlada veselje. Ne bojimo se oblakov in stopamo nevstrašno naprej.

Po pozdravnih nagovorih se je razvil impozanten pohod skozi trg v cerkev. Na čelu je korakala godba za njo mogočne čete Orlov v krojih. Bil je lep in svečan pogled. Srca so se topila radosti neštevilnim množicam, ki so gledale imponujoče vrste naših fantov. Zlasti lep je bil pogled, ko se je sprevod pomikal po strmem klancu proti cerkvi. Krasno je bilo videti iz vrha krepko korakajoče čete naših Orlov, škoda samo, da je ta čas začel naletavati dež. S skrbnim, toda še vedno upajočim pogledom se je ljudstvo oziralo proti nebu, ki ni hotelo spreminiti svojega krmežljavega obraza in je še vedno bolj zatemnevalo.

Sv. mašo je služil mnogozaslužni organizator slovenske mladine dr. Hohnjec. Pred sv. mašo je zbrani mladini, v prvi vrsti mladeničem, krasno propovedoval. Na podlagi Slomšekovih naukov je pokazal kakšen mora biti slovenski mladenič, če hoče, da bo slovenski narod vreden mož, kakor je bil Slomšek. Pristrčne besede priljubljenega govornika so gotovo našle pot v srca zbranih mladeničev. Iz srca so prišle, v srca so šle. Med sv. mašo je prepeval zelo lepo in ubrano domači cerkveni pevski zbor. Cerkev je bila napolnjena do zadnjega kotička in je vladala ponekod že nevarna tesnoba.

Takoj po sv. maši se je vršil občini zbor štajerske podzveze Orlov. Dvorana Katoliškega doma je bila natlačeno polna in mnogo ljudi je stalo tudi zunaj na hodnikih. Otvoril je občini zbor predsednik podzveze dr. Verstovšek. V svojem otvoritvenem nagovoru je povdarjal, da smo se zbrali, da na novo utrdimo cilje in načela, za katere hočemo delati in se boriti. Pozdravil je v prvi vrsti duševno mater štajerske podzveze Zveze Orlov v Ljubljani in njeno krušno mater S. K. S. Z. v Mariboru. Zborovalci so pri tej priliki gromovito ploskali bratom iz Kranjskega, ki prinašajo med nas vedno novo navdušenja in vedno z nova podžigajo našo voljo ter dr. Hohnjecu kot zastopniku S. K. S. Z. Za tem je še pozdravil poslance dr. Korošca, Terglava, Vrečka in Gostinčarja, župana trške in okoliške občine, častito duhovčino in konečno vrlo šentjursko ljudstvo, ki je s toliko požrtvovalnostjo izvršilo vse priprave za veliko slavnost. Zbrane stotine so pri vsakem pozdravu navdušeno ploskale in pozdravljale razne odlične goste.

Po pozdravnem nagovoru se je vršila cela vrsta navdušenih pozdravov.

Načelnik zveze gospod Jeločnik, gromovito pozdravljen, izvaja: »Zunaj pada dež, v naših srcih sije solnce in z veseljem konstatiramo, da naša mlada armada rase. Nasprotnik se zaganja z vso togoto v nas, nobeno sredstvo mu ni preumazano, mi smo pa veseli, ker se ne bojimo onemogle jeze in vemo, da je bodočnost naša. Še bolj se združajmo, še bolj se zbirajmo, še bolj se družimo, da bo vsa domovina preprežena z orlovskimi organizacijami, da bo imela vsaka vas svoj odsak.

Besede voditelja Orlov so izzvale gromovito pritrdjevanje. Kako so jim šle k srcu, si bral zbranim fantom lahko iz obraza.

Poslanec dr. Korošec, pozdravljen z vsklikanjem in silnim ploskanjem, pravi: Vesela je doba, v kateri živimo, vesela je doba za slovensko katoliško ljudstvo. Povsod vlada živahno delovanje, povsod valovi krepko življenje. V Slomšekovem duhu hočemo delati v bodoče še bolj kakor do sedaj. Slomšek je živel kot škof tam med Nemci. Hotel pa je priti med Slovence, zato nam je ustvaril nove cerkvene meje, ustanovil nam je novo škofijo. Delajmo v njegovem vzgledu. Lepa je naša domovina, vrl je naš rod, a mi smo ločeni in raztrgani. Robje in sušnji še smo, a nočemo več biti. Zaprti smo v različne kletke, toda pričeli smo že majati na železnih drogih, za katerimi moramo živeti. Stene, ki nas ločijo, smo že namaknili. Kakor nam je Slomšek ustvaril nove cerkvene meje, tako hočemo mi ustvariti v okvirju monarhije nove meje naši domovini. Zgraditi hočemo veliko in lepo hrvaško-slovensko domovino. Zvanje Orlov pri tem velikem boju je, da gredo naprej.

Dvorana je odmevala od viharjev navdušenja, ki so ga izzvala te pomembne besede našega voditelja.

Dr. Verstovšek se je pristrčno zahvalil za pristrčen nagovor in ko je pozval navzoče, naj zakličejo dr. Korošču »krepak Bog ga živi!« se navdušenje ni hotelo poleči.

Dr. Hohnjec, ravno tako živahno aklamiran, izraža sledeče misli: »Leži, leži, ravno polje, po polju bela cesta gre, po cesti fantje stopajo, prelepi mladi fantje so.« Na te Slomškovke verze se je spomnil, ko je videl v jutru pohod Orlov. Leži, leži, ravno polje, to polje je slovenska domovina, in po nje peljejo bele ceste. Po njih stopajo krepko in možato naši Orli. Le korakajte krepko naprej po naših cestah, Orli, ker vi spadate na cesto kot branitelji in varuhi domovine. Ob cestah rasejo koprive. To so liberalne in nemškutarske koprive, kopriva ožge vse, kar se ji približa, zato se ne brigajte za koprive, — ampak mimo njih naprej!«

Tudi dr. Hohnjecove besede so izzvale velikansko pritrdjevanje in so zborovalci priredili temu neutrudljivemu organizatorju naše mladine pristrčne ovacije.

Med živahnim, vedno se ponavljajočim ploskanjem so še govorili: poslanec Gostinčar ki je priporočal Orlom vstrajnost in možatost; kaplan Kavčič, ki je pozdravil v imenu šentj

jurskih katoliških nar. društev, brat Orel Valentin Piper v imenu društva »Kres« v Gradcu in graškega Orla, brat Šetinc iz Brežic, ki je pozval Orla na boj proti alkoholu, brat Gaberc iz Rajhenburga, ki je pozival k vzglednosti vsepovsod in v vsem, brat Baznik iz Hoč, ki je navduševal Orla za lepo petje in slednjič poslanec Terglav. Rekel je: »Vse naše delo bi bilo ničevno, če bi ne imelo vzvišene gonilne sile, če bi ne prišla pomoč od zgoraj. Poglejte podobo Križanega in spomnite se, da je Kristus prvi pretrpel vsa zasmehovanja, če boste zasmehovani. Kadar vas svet razočara in se čutite potrte, pojte tja pred tabernakelj, tam boste našli oporo.«

Po teh krasnih nagovorih se je zvršila druga točka občnega zbora: volitev predsedstva in načelstva štajerske podzveze. Izvoljeni so bili enoglasno v predsedstvo: predsednik brat Dr. Verstovšek, podpredsedniki bratje Stuper, Maks Moškon, Koštomaj, tajnik brat Simonič, blagajnik brat Pintar, odbor: vsi predsedniki raznih okrožij; v načelstvo: načelnik brat Čulk, podnačelnika brata Pišek in Majcen, vaditelji: Simonič, Moškon, Mirnik, Koštomaj. Dr. Verstovšku so Orli priredili živahne ovacije.

Zaključek zborovanja je bil nad vse veličasten. Dr. Verstovšek se je spomnil Slomškega kot moža, ki je znal ceniti zdravje telesa in bi bil gotovo zelo vesel, če bi videl krepke čete naših Orlov, saj je rekel: »Zdravje duše in telesa sta si najbližja soseda, saj bivata pod eno streho.«

Na poziv dr. Verstovškega je zagromel ob koncu trikratni »Slava Slomšku!« po dvorani.

Cel čas med zborovanjem in še potem do štirih je neprestano deževalo. Ljudstvo ki se je bilo zbralo od vseh strani, je med dežjem potrpežljivo čakalo in upalo na lepše vreme. Še le ko so potekle ure in ni hotelo nebo pokazati nič prijaznejšega lica, so se ljudje naveličali in odšli. Cloveka je res obšla žalost, ko je videl na slavnostnem prostoru vse tako lepo urejeno, kar je stalo ogromno dela, a se ni hotelo razvedriti, da bi to delo prišlo vsaj nekoliko do uporabe.

Še le okrog štirih je dež nekoliko prenehal. To so telovadci tako uporabili in na krasno pripravljemem telovadišču se je pričelo življenje. Telovadba bodisi prosta, bodisi na orodju ali v skupinah, se je sijajno obnesla. Spretnost in izurjenost telovadcev je res občudovanja vredna. Kljub mokrim tlom, kljub

težkim čevljem so telovadili eksaktno in precizno, da je bilo veselje gledati. Zbrano občinstvo — bilo ga je v primeri z dnem še veliko — je pazljivo sledilo mojsterskim proizvajanjem in so telovadci želi mnogo pohvale. Na ustnih vseh je bilo samo: To je lepo, zelo lepo, škoda da se ni prej zvedrilo. Videti naše krasne fante, je bil res užitek.

Po telovadbi se je zazvil na malem delu veseličnega prostora živahna in animirana prosta zabava. Pozabljene so bile neprijetnosti dneva v nepriseljeni zabavi so hitro potekle urice. Kmalu je bilo treba misliti na odhod in v prvih večernih urah so odpeljali vlaki in vozovi udeležence slavja kar na vse strani. »Bilo je lepo«, tako so pravili ljudje ob koncu, »če bi ne bilo dežja, bi bila slavnost taka, kakor jih je že malo videl Spodnji Štajer.

Št. Jur ob Taboru. Telovadni odsek Orel je obhajal 4. julija 3letnico svojega obstanka. Ob tej priliki je imenoval svojega velezaslužnega načelnika br. Karla Čulka, ki je hkrati tudi načelnik Savinjskega okrožja in Štajerske podzveze Orlov, častnim članom. Izročil mu je diplomu v krasnem okvirju. — 15. julija se je uniformiran odsek polnoštevilno zbral k sprejemu ekscelence knezoškofa, katerega je pozdravil tudi načelnik. Drugi dan pa so Orli v krojih prešli sv. obhajilo iz nadpastirjevih rok. — 18. avg. je odsek napravil izlet na Vransko. 15 uniformiranih mladeničev se je na okusno okrašenem vozu peljalo skozi trg k »Jošku«, kjer jih je novomašnik, č. g. Fr. Lukman prijazno sprejel ter jim v svoji uti gostoljubno postregel, kar mu povrni Gospod vojnih čet! Orli so med zabavo proizvajali nove vaje z rajalnim pohodom, nakar jih je č. g. novomašnik v prelepem nagovoru navduševal za žilavost v boju zoper verske in orlovske nasprotnike. Zahvalil se mu je predsednik šentjurskega Orla, č. g. Jos. Lončarič, za izredno naklonjenost odseku, ki jo je pokazal že večkrat. Med lepim petjem je naglo prišel večer, ko se je bilo treba ločiti od prijetne družbe, ki se je zbrala v uti. Orli so takrat čutili razliko med vranskim in žalskim trgov. Nikdar ne morejo skozi Zalec, ne po dnevi ne po noči, da bi jih tamošnja svojat ne napadala s tuljenjem in kamenjem, dočim so nas Vrančani prijazno pozdravljali in z malo izjemo, ko je na večer priletel na konja kamen in se je od gostilne K. čulo čukanje, pokazali, da razumevajo oliko od druge strani ko »napredni« Zalcani.

Dekliški vrtec.

In zopet: pripravljajmo pot
Slomšku!

Na dopis v »Našem Domu« v predzadnjem zvezku mi je došlo v odgovor pismo, tako krasno in polno lepih na-

vodil za najplemenitejše slavje našega Slomškega, da ga tukaj podam doslovno:

»Iskrica je padla v moje srce, ko berem opomin »Pripravimo pot Slomšku«, iskrica, tako živa in čvrsta, da

je vnela v moji duši mogočen plamen. Kako pa?

»V vsako hišo podobo Slomškega« stoji v dopisu, in nehote se ozrem po naši sobi, kjer imamo ob stranski steni nek majhen star jeklorez, podobo Antona Martina Slomškega v oglodanem zlatem okvirju. Pogledam jo, snamem s stene, obrišem ter pomaknem k oknu. Kako mil, kako ljubezniv je obraz Slomšekov, kako me gledajo njegove oči vprašajoče, da skoro očitajoče. Tako se mi dozdeva.

Kaj pa me vpraša Slomšek? Kaj mi očita? Kaj mi hoče povedati? Ta troja vprašanja so se mi na mah pojavila v duši gledajoč njegovo sliko. Ali vam naj povem, kako so mi bila ves dan pred očmi, v kuhinji, na polju in še večer v postelji.

Kaj me vpraša Slomšek? Mladenka ali si poštena? Ali dobro moliš? Ali ne žalostiš starišev? Cvete li še lilija v tvojem srcu? itd. Na mnogo vprašanja sem rekla z veseljem »da« — le na tretje ne. Tu se moram poboljšati, danes, jutri — vsak dan! Slomšek, oj opomni me! Prosi za me!

Kaj pa mi očita Slomšek? Tu se mi je zasadil trn v srce, ki ga moram izruvat, ker me peče in skeli. Bilo mi je, kakor bi mi očital: Premalo storiš za božjo čast, premalo za narod svoj mili slovenski. Koliko zlatega časa potraiš za prazne govornice, koliko za prazno čtivo, koliko denarja za lišp in nepotrebno oblačilo!

Res, prav ima, a kako se naj poboljšam? Kaj naj storim, svetuj mi Slomšek, sveti apostol mladine! Tako zahrepenim v srcu in s tem hrepenenjem, ki je bilo kakor molitev, ležem k počitku in zaspim! —

Čudno lepe sanje so mi prinesle nauk in obenem tolažbo, da jih ne zabim nikoli ne. Zdelo se mi je, da gledam pred seboj sliko Slomšekovo na steni, a jasno je ne morem razločevati. Bila je kakor zastrta s sivo meglo. Ta megla pa se začne razblinjati in gibati proti stropu in tlom, lezla je skozi okno na prosto in slika sredi nje je postala vedno večja, svetlejša in čistejša.

Srce mi je vtripalo veselega pričakovanja kaj bo! Vedno bolj živo gledam Slomškega, slednjič opazim, da se mi smehlja, da ima na sebi krasno vijoličasto opravo in da dviga roko proti meni, kakor da me vabi k sebi. Polna neskončnega veselja stopim k njemu in ko čutim njegovo bližino, me tako prevzame sreča in spoštovanje, da se spustim predenj na kolena in s solzami poljubujem rob njegovega oblačila.

Slomšek pa me pokliče z imenom in mi reče: »Prosila si me v molitvi, naj te učim, kaj ti je storiti. Slušaj moja hči: Beri moje knjige in izpolnuj nauke ki jih ondi najdeš.«

Na to mi položi desnico na čelo in mi naredi križ, kakor v slovo in blagoslov. Jaz pa se oklenem njegove roke, jo poljubujem in močim s solzami in zaplakam na glas: Oj Slomšek, naš Slomšek! —

Nato se zbudim. Zglavje mi je bilo premočeno vročih solz.

Kaj vam naj še pišem? Drugo jutro je bila nedelja — ali umejete, da je bilo prvo moje vprašanje materi: Mati, ali imamo katero Slomšekovo knjigo pri hiši?

»Kako si se pa tega domislila«, me vprašajo mati začudeno. Nekaj mi je zaprlo usta, da jim nisem mogla povedati, kaj se mi je sanjalo. Zato pa ponovim vprašanje.

»Slomšekovih knjig nimamo, pa neko Mohorsko še imamo, ki ima spredaj zapisano »Anton Martin Slomšek!« Saj še veš ko si v šolo hodila, da si jo prelistavala. Gori v skrinji na podstrešju je«, mi je odgovorila mati.

Po sv. maši grem knjigo iskat in jo srečno najdem med starimi knjigami v skrinji. Deset let je ležala neporabljena gori, pozabljena. Dobro se zdaj spominjam, da sem jo videla kot otrok desetih let. In tudi pisatelja g. dr. Medveda se spominjam, saj je imel pred dvema letoma pri nas prekrasno pridigo.

Še isti dan sem jela čitati knjigo, čitala jo vsej družini na glas in rečem vam, kar sem tukaj našla zlatih naukov, teh ne zabim celo življenje in hočem živeti po njih naj velja kar hoče. Mnogokrat sem morala prekiniti čitanje —

mati moja so si namreč brisali oči, in še meni se je ustavila beseda samega ginjenja.

A imam še eno iskreno željo. Prosim vas, poročajte mi, ali se še kje dobe spisi Antona Martina Slomškega. (Njegove spise je večinoma izdala Družba sv. Mohorja v Celovcu. Vprašajte tamkaj. Op. ured.) Rada bi jih imeła vse! Naj stanejo kar hočejo. Teta iz Dunaja so mi poslali 10 K, naj si kupim po svoji želji svilen robec za naš shod v Št. Jurju. A raje pojdem s starim, za ta denar si želim Slomškega!

Ali mi verujete, da sem vsa prenovljena na duši, zdi se mi, da sem pripravljena žrtvovati vse, karkoli zahteva od mene naš apostol in svetnik!

* * *

Kaj pravite k temu pismu vrli mladeniči, draga dekleta! A vprašam vas še več! Kaj boste storili vi? A še danes, takoj? Menda isto, kar je storila in vam bo prihodnjič poročala

Vaša

Savinjska.

Še nekaj.

Res, še nekaj lepega vam želim povedati. Neka Režika iz Posavja mi je pisala:

»Jaz pripravim Slomškeku pot tako-le: Majhnega bratca sem naučila pesem »Po svetu angelj hodi« (Te pesmi se najdejo v prej omenjeni knjigi dr. Medveda, na str. 103. Pregovori pa na str. 160. Le poiščite jih! Op. ured.) in zdaj jo je že dvakrat povedal brez napake po večerni molitvi; sedemletna Micika že zna pesem »V nebesih sem doma«. Jaz pa se učim njegove pregovore in čitam ob nedeljah iz Slomškovih zbra-

nih spisov »Basni, prilike in povesti.« Znam jih že skoro vse na pamet, a vedno so lepe. Tudi naši domači radi poslušajo in so zelo veseli, če vzamem v roko. —

Ali ni to vredno posnemanja?

Savinjska.

Svetovalka. Šlo se je za vprašanje — česar človek najtežje pogreša — jed pijačo ali spanje. V poskušnjo so odvezli trem osebam — eni jed, drugi pijačo in tretji spanje. Prva je onemogla oseba brez spanja, druga ona brez pijače; najdaljše je vstrajala oseba brez jedi. To vse je brž ko ne bajka, a kljub temu lahko trdimo, da je dobro mirno spanje res pol življenja.

Ne bom se tu pečala z različnimi živčevnimi in drugimi boleznimi, ki zavirajo spanje, ne, oziram se le na zdravo normalno razvito osebo, ki večinoma sama zakrivi slabo spanje. Tej torej veljajo sledeči nasveti:

1. Uvažuj, da je mirna vest prvi pogoj za miren počitek.
  2. Bodi zmeren v jedi in pijači! Osobito zvečer ne uživaj mnogo!
  3. Ne večerjaj prepozno, da si vsaj eno uro po večerji še po konci.
  4. Zgodaj leži spat, rano pa zopet vstani.
  5. Odraslemu človeku zadostuje 7 ur spanja, torej ne poležavaj brez spanja po ležišču.
  6. Po dnevu ne hodi spat! Dan je za delo, noč za spanje.
  7. Ogibaj se, v kolikor je le mogoče, vsakega razburjenja, — osobito predno ležeš.
  8. Svoje skrbi, križe in težave pa daruj Bogu, ki ti bo tudi v stiski in žalosti, poslal mirno spanje v okrepčilo.
- Teh točk se drži tudi z dobrim vspehom
- svetovalka.

Društveni glasnik.

Vurberg. Dne 6. junija je imela naša Mladeniška zveza svoj mesečni sestanek v naši društveni sobi. Gospod duhovni voditelj so nam

govorili, da mora biti mladenič vesel, značajan, neustrašen in bojevit. Tovariš Felicjan Jakob je pozivljjal mladeniče na krepko delo za zvezo,

posebno odborniki naj bi storili svojo dolžnost. Ker je dosedanji predsednik sam odstopil svoje mesto, je bil zopet na novo izvoljen za predsednika Franc Grajfoner iz Grajenšaka. Želimo, da bi zveza pod novim predstvom zopet krepko napredovala. Dne 11. avgusta je imela zveza zopet zborovanje v stari šoli. Č. g. duhovni voditelj so nam govorili kako naj se dostojno in vladno obnašamo posebno napram tujcem. Mladenič Jakob Felician je posebno naglašal kako mladeniči po raznih krajih navdušeno grejo v boj pri raznih volitvah, ter tudi nas navduševal za agitacijo pri prihodnjih občinskih volitvah, nasproti štajercijancem in liberalcem. Mladenič Janez Gomilšek je deklariral lepo pesmico »Znamenje« Prihodnji mladeniški sestanek bo sredi meseca septembra. Ne zbiti se dela, le zbrati moči, le v delu se našem značaj zadobi. I. Tajnik.

Ptujska okolica. Dne 25. avgusta se je poročila v minoritski cerkvi — članica »Dekliške zveze« in vrla sodelovalka v pevskem zboru kakor tudi na gledališkem odru — gospica Micika Graber iz Podvinc z gospodom Bračičem, posestnikovem sinom. Izrekajoč zahvalo pridni sodruščici ji pošilja iskreno čestitko ptujška Dekliška zveza.

Ptuj. Pomesečni shod »Dekliške zveze« se je vršil 18tega. Gospod duhovni voditelj uporabi ta slučaj in omenja v otvorilnih besedah velevažnost tega dne. Oriše vrline presvitlega našega cesarja, in ob koncu pozivlja navzoče, da zakličejo Njemu, ki praznuje danes 83. rojstni dan — trikratni »Slava!« Se zgodi z navdušenimi klici. — Temu sledi zanimivo — poučno predavanje č. g. voditelja o požrtvovalnosti. Zlasti nauki so napravili globok utis na poslušalce. S posebnim zadovoljstvom je bil tudi sprejet velepomembni govor članice Marije Frejnkovič — o ljubezni do domovine in naroda. Občno navdušenje je zbudil — po članici Alojziji Kovačič — došel — pozdrav premile, delavne sestrice Pepice Senice. Kreпки živio klici so značili odzdrav. Pooblašča se članica Razlag, da o tem obvesti vrlo sobojevnico. Radi priprav na Slomšekovo slavnost ne bo v mesecu septembru shoda. Prihodnji shod se vrši torej tretjo nedeljo v oktobru. Določil se nadalje 22. september za Slomškov dan; članica Razlag da potrebna navodila glede petja, deklamacij, in razdelitve ulog v gledališki igri v čast Slomšku. — Po predlogu članice Razlag se sklene poslati zastopstvo naše zveze k shodom, oziroma slavnostim pri sv. Trojici v Haložah, — v Središču in Ljutomeru. Predsednica Terezija Breznik opozarja na gledalski prizor, ki bo sledil, — navdušuje članice k složnemu vztrajnemu delovanju in izreka posebno zahvalo gosp. duh. voditelju in svetovalki članici Razlag. Vpisuje se 7 novo došlih članic. Kliče se jim veseli: »Dobro došle!« — K sklepu se naše spretne — in res že vsestransko izšolane diletantke — v lepo okrašenih zvezinih prostorih vprizorile — prav umetniško — premično alegorijo — »Tri želje« — v čast č. g. duh. voditelju povodom njih godu. Zahvaljujoče besede . g. duh. voditelja igralkam, režiserki in celi

Dekl. zvezi — so tvorile sklep temu vsestransko posrečenemu sestanku. — Pozdravljene, drage sestrice, od Marice.

Slivnica pri Mariboru. To vam je bil dan veselja in radosti nedelja dne 18. avgusta. Brez pretiravanja lahko trdimo: Tako veličastnih prireditev v spomin 50 letnice Slomškovke smrti se bo vršilo letos malo po celi Sloveniji kot je bila slivniška. Priredili so jo mladeniči podravskega okoliša, v ospredju so pa stali naši »Orli«. Gotovo je, da je bil nastop »Orlov« središče celega dne in »Orlom« gre v prvi vrsti zaslug, če je slavnost tako nad vse pričakovanje lepo izpadla. Mariborsko okrožje »Orla«, ki je imelo ta dan svoj prvi javni nastop je lahko zadovoljno. Pokazali so fantje, da so se v kratkem času obstoja posameznih odsekov veliko naučili, da napredujejo vsestransko. Navdušenje, ki so ga vzbujali v stoterih množicah, naj jim bo plačilo za ne mali trud. Zavest, da bo njihov nastop rodil gotovo dobrih sadov, naj jim bo bodrilo k novemu delu.

Lep dan je bila nedelja 18. avgusta. V jutro so se še nekoliko vlačile megle sem dol od Pohorja, toda proti poldnevu jih je solnce popolnoma pregnalo in razkošno so se vsipali zlati prameni na zemljo. Slivnica se je bila odela v praznično obleko. Slavoloki in zastave so pričali da obhaja slovesen dan. Že v predpoldanskih urah so prihajali gostje od vseh strani. Eni so se pripeljali na okrašenih vozovih, drugi so prišli z vlaki. Pri slovesni sv. maši je poslanec župnik Ozmec krasno pridigoval o Slomšku. Po sv. maši se je vršilo na prostem pred cerkvijo veličastno slavnostno zborovanje. Na stotine je bilo zbranih mladeničev in mladenk, a tudi mnogo očetov in mater. Zborovanje je vodil mladenič St. Faleš. Med velikim navdušenjem so govorili urednik Kemperle, poslanec Ozmec, kaplana Belšak in Baznik, ter mladeniča Frajnkovič in Lešnik.

Koj po večernih se je vršila javna telovadba »Orlov.« Ljudstvo se je bilo zbralo ogromno in je bilo kar očarano. Nastopili so »Orli« res tudi točno in eksaktno ter so zaslužili pohvalo. Telovadilo je 47 »Orlov«, gotovo lepo število za kratko dobo, odkar obstojata odseka v Hočah in Slivnici. Telovadbi je pristostvovalo zelo veliko mladeničev iz raznih sosednih far kakor Fram, Cirkovc, Sv. Lovrenca na Drav. polju i. t. d. V vseh je bila samo ena želja: Mi tudi ne smemo zaostajati, mi si tudi hočemo ustanoviti odsek. Fantje le krepko in korajžno na delo! Na zdar!

Po telovadbi se je razvila v prostorih Lesjakove gostilne velikanska ljudska veselica. Ni bila to že več veselica, temveč manifestacija slovenskega ljudstva za Slomškovke vzore. Č. g. župnik framski Muršič je v vznešenih besedah govoril tisočeri množici o Slomšku. Če bi vi čuli viharje navdušenja, ki so mnogokrat prekinili govornika, potem se bi v vas gotovo rodilo prepričanje: Dokler bo naše ljudstvo s takim svetim navdušenjem gorelo za Slomškovke nauke, se nam ni treba bati nobenega nasprotnika. Podrobnosti o ostalem vspredu veselice ne bomo navajali. Rečemo samo: Slom-

šekov dan v Slivnici se je nad vse sijajno obnesel, veselje je vladalo ta dan v Slivnici in po prijetnih uricah, ki smo jih doživeli najprej pri zborovanju, potem pri telovadbi in zvečer pri veselici, smo se težko ločili. Razšli smo se pa uverjeni: Mariborska okolica vstaja! »Orli,« naprej.

Sv. Križ tik Slatine. Mladeniški shod v proslavo škofa Slomškega v nedeljo 18. avgusta je bil krasen naroden praznik za celo rogaško dekanijo. V večjem številu so došli mladeniči od Sv. Petra na Medvedovem selu, iz Rogatca in od Sv. Florijana ob Boču in sicer v procesijah, nadalje iz Kostrivnice in od Sv. Eme ter iz Šmarja. Zastopnike so poslale Stoprce, Sv. Rok ob Sotli in Sv. Peter v Prišlinu na sosednjem Hrvaškem. Domači mladeniči Marijine družbe so s svojo krasno družbeno zastavo pričakovali tovariše v bližini cerkve pri slavoloku, ki je nosil napis: Pozdravljeni, vrli mladeniči, duh Slomšekov naj vas obsenči! Slavnostni pridigar, preč. g. dr. A. Medved, je z mogočnim navdušenim glasom proslavljal apostola Slomškega, posebno še njegovo ljubezen do presvitelega cesarja. Prelepa pridiga se je krasno strizjala s cesarjevim rojstnim dnevom. Sv. mašo je opravil slavnostni pridigar sam ob asistenci župnikov Roškarja in Gomilškega. Domači moški zbor je lepo pospel pri službi božji. — Mladeniški shod se je vršil pod nadžupnikovim kozolcem. Pred vhomod je stal slavolok z napisom na eni strani: Mladenči, glejte gor! Slomšek bodi vaš uzor! Na drugi strani: Čujte, Slomšek nagovarja: Vse za vero, dom, cesarjal! Prostrani kozolec je bil napolnjen mladeničev, okrog pa se je kar trlo našega zavednega ljudstva. Bil je pravi ljudski tabor. Oder so dičile podobe Slomškega, sv. očeta in svitelega cesarja. Shod otvori preč. g. nadžupnik Korošec in predlaga za predsednika Fr. Verka, za tajnika župnika Gomilškega. Podpredsednik »Zveze slov. mladeničev«, Fr. Verk (Sv. Peter) iskreno pozdravi vse zbrane z željo, da bi spoznali vzgled Slomškega in postali njegovi učenci. Pevci navdušeno zapoje cesarsko pesem v proslavo cesarjevega rojstnega dne. Slavnostni govornik, preč. g. dr. A. Medved pred vsem povdarja, da letos Slovenci s Slomškovimi slavnostmi očitno kažemo svojo hvaležnost velikemu apostolu, ob enem pa se ob njih vnemamo za narodno delovanje. Na to v prepričevalnih besedah oriše velikanske zasluge, ki si jih je Slomšek pridobil za naš narod kot duhovnik in škof, kot pesnik in pisatelj in kot največji odgojitelj naroda. Burno odobravanje je sledilo prelepim slavnim besedam. Pevci zapoje »Preljubo veselje.« Alojzij Drogenik (Sv. Peter) deklamuje pesem »Slava Slomšekulu«, Fr. Srimt (Sv. Križ) pa zadnjo pesem Slomškovu »Pohvala sv. Križa«. Župnik Gomilšek pozdravi navzoče sosede Hrvate od Sv. Petra v Prišlinu. Ves zbor navdušeno pozdravlja Hrvate, pevci pa zapoje »Bože živi!« Ogrizek Fr. (Kostrivnica) pravi: Kot posnemovalce Slomškove nas mora dičiti zvesta ljubezen do Boga, Marije in slov. domovine. V tej zvesti ljubezni stojmo trdno kakor skalnati Boč. Mogočno zadoni pesem »Oj Boč, ti moj dom.«

Jože Andrič (Sv. Peter) povdarja: Mi se moramo radi učiti, veliko učiti in vedno učiti, da si pridobimo potrebno splošno pa tudi kmetijsko izobrazbo. V vsaki občini naj bi bil s časoma saj eden mladenič, ki je dovršil 10 mesečni kmetijski tečaj na kmetijski šoli v Št. Jurju ob juž žel. Prodrli bomo s svojimi zahtevami takrat, ko bomo bolj izobraženi kot Nemci. Pevski zbor zapoje »Na planine«, Kropec Martin (Sv. Florijan) pa deklamuje Slomškovu »Popotnico vojaško«. Vse navzoče je ganil starček, vpoknadučitelj Jan. Možina iz Ptuja, ki je rekel: Začel sem učiteljevati pod Slomšekom l. 1859. Kot učitelj sem vedno deloval v duhu Slomškovem. Po vzgledih in naukih Slomškovih se ravnajte tudi vi, da boste časno in večno srečni! Umestno pripomni župnik Gomilšek: Tako misli in čuti učenec Slomšekov. Mnogi današnji učitelji so zavrgli duha Slomškovega, zato jih ni na shodu. Boljše bo za naš narod, ko bodo zopet delovali učitelji po vzgledu Slomškovem. Ant. Žagar (Sv. Ema) razloži Slomškovu geslo: za narod malo govoriti, veliko delati, vse pretrpeti. Po njem se mora ravnati vsak slov. mladenič. Pevski zbor zapoje: Slovenec sem! Al. Drogenik (Sv. Peter) deklamuje Slomškovu: »Veselje nedolžnega mladeniča«. V imenu petriških Orlov, katerih štirje so bili na shodu v kroju, povdarja Jernej Drogenik, da morajo slov. mladeniči biti mož — beseda, kar obljubljajo, zares značajni mladeniči v verskem in narodnem oziru. Ta čednost pa se najbolj goji v telovadnih odsekih. Župnik Gomilšek želi križevskim Orlom, da bi ostali stanoviti in vstrajni in mogoče bo drugo leto prirediti pri Sv. Križu prvo javno telovadbo. Prelepo je sedaj zadonela iz pevskih grl junaška orlovska himna. Al. Andrič (Sv. Peter) priporoča delo za »Slov. Stražo« in omeni, da se morata k obstoječim podružnicam še pridružiti podružnici »Slov. Straže« Rogatec — Sv. Florijan ter Stoprce — Žetale. Na to kmalu zbere Slomšek dar 20 K za S. S. Domači rojak, župnik Ogrizek, priporoča mladeničem, naj bodo vedno edini z Bogom, edini z duhovniki, edini nasproti sovražnikom. Pevci zapojejo »Lepo našo domovino«. Predsednik Verk končno izreče zahvalo vsem, ki so pripomogli k sijajnemu izidu shoda. Nauke nesimo s seboj in delujemo po Slomškovem vzgledu kot apostoli za boljšo bodočnost svete cerkve in slov. domovine! Pevci zaključijo veličastni zbor s Slomškovu »Lahko noč«. Po dvehurnem zborovanju smo hiteli v cerkev, kjer je kaplan Penič imel pete. litanije, župnik Gomilšek pa je v ognjevitih besedah priporočal mladeničem čednostno življenje, ki ga tirjajo od njih Bog in Marija, starši in lastni blagor ter cerkev in domovina. Naj zlati nauki tega shoda veliko pripomorejo k večjemu versko-narodnemu napredku v dekaniji rogaški!

Škale. Že nekaj časa sem kaže se precej živahno društveno življenje med dekleti naše župnije. Nad 150 jih je v Marijini družbi, lepo število v dekliški zvezi in posebno živahno delujejo v raznih odsekih. Dne 18. t. m. pa so si vrli mladeniči osnovali svojo zvezo, h koji jih je pristopilo takoj 31 in se jih obeta še ogromno

število. Ne kakor da bi bili mladeniči čakali, da jim kdo s svojim vzgledom nadela pot, ali da jih osrči, premišljevali so le resno in trezno — kakor je to lastno moški naravi — sedaj pa se poprijeli krepko in gotovo bodo vstrajali kremenito. Ker pa nežni sadeži potrebujejo še mnogo rose in dobra tla, prosimo vodjo mladeniških organizacij v Mariboru, naj i našo novorojeno zvezo vzame v svoje varno okrilje.

Št. Jurij ob j. žel. Dekliška zveza ima sledeči novi odbor: Kline Marija, predsednica; Regoršek Kristina, podpredsednica; Kozar Neža, blagajničarka; Fendrih Terezija, odbornica; Leskovšek Franca, voditeljica nabožnega petja.

Žetale. Nič kaj glasov ni iz naše župnije, kaj ne mili mi »Naš Dom«? Pa veliko lepega in veselega smo doživeli od 8. decembra l. l., ko smo si ustanovili M. dr. fantov in deklet. Nauke smo imeli redno vsak mesec. Svete zakramente mesečno prejemamo. Mirno, a s srčnim veseljem smo pa pričakovali praznika vnebovzvetja device Marije. Ta dan smo imeli pri rani službi božji skupno sveto obhajilo; pri večernicah pa krasen nauk (govoril kaplan č. g. Jožef Kranjc) in pa slovesen sprejem 9 mladeničev in 24 mladenk v Marijino družbo med prepevanjem Marijinih pesmi. Skupaj nas je zdaj 59 fantov in 124 mladenk v Marijini družbi. Vse brate in sestre pozdravljajo na novo sprejeti sinovi in hčerke M. dr. iz Žetal. — Na malo Gospojnico, 8. septembra se vrši v romarski cerkvi Marije Tolažnice v Žetalah blagoslovljenje mladeniške in deklške zastave. Ob enem se vrši velik deklški shod v proslavo A. Martina Slomškega. Vabimo vse sosedne Marijine družbe, da nas obiščejo koliko mogoče s svojimi zastavami in v procesijah. Tajnica.

Vransko. Dne 21. julija je priredila naša lepo se razcvitajoča Dekliška zveza igro »Dve materi«. Bila je to prva njena prireditev, igralke so nastopile vse še le prvokrat javno na odru in vedar so rešile svoje vloge vse izborno, nekatere so igrale kakor bi že bile stare igralke na odru. Dvorana je bila nabito polna občinstva. Pohvalno moramo omeniti, da se je naše prireditve udeležila tudi inteligenca iz trga in stem pokazala, da zna ceniti trud deklet. Želimo samo, da bi nam Dekliška zveza priredila še več takih predstav, pa tudi mladeniči bi se naj pokazali. Dne 1. septembra na angeljsko nedeljo bo velik mladinski shod za Čreto, podružnico Vranske, za dekleta braslovške dekanije in sosednih župnij. Govorila bosta naš poslanec č. g. dr. Korošec in naš priljubljeni organizator dr. Hohnjec. Ob 10 uri bo pridiga in sv. maša, po maši zborovanje na prostem pred cerkveno hišo. Mladina pridi v obilnem številu k Materi božji za Čreto!

Sv. Frančišek na Stražah. V nedeljo, dne 11. t. m. se je vršil 1. redni občni zbor našega »Kat. bralnega in izobr. društva«. Kakor smo razvideli iz raznih poročil, je bilo delovanje društva jako vzorno in hvalevredno. Knjig se je izposodilo 2487. Lepo število, ki kaže, da vlada v naši fari navdušenje za dobro čtivo! Casnikov je bilo naročenih: 10 »Slov. Gosp.«, 4 »Straže«, 3 »Naš dom«, 3 »Domoljubi«, 2

»Bogoljuba« 2 »Glasnika N. SJ.«, 1 »Slovenec«, 1 »Mir«, 1 »Primorski list«, 1 »Zlata doba«, 1 »Naša moč«, 1 »Mladost«. Imeli smo dvoje predavanj. Fantje in dekleta so priredili 7 gled. predstav. Za drugo leto se je izvolil sledeči odbor: F. Zaleznik, predsednik, M. Natlačen, I. Kolar, I. Krajnc, M. Blekač, I. Tesovnik, Ant. Ugovšek drugi odborniki. Želimo, da bi novi odbor z istim ali še večjim navdušenjem šel na delo po poti, ki smo si jo začrtali ob ustanovitvi našega društva.

Št. Jurij ob Taboru. Nekoliko pozno prihajamo s poročilom, kako je naša mladina tudi v 2. četrtletju skrbela za izobrazbo. Na raznih poučnih shodih v cerkveni hiši smo slišali lepe deklamacije, kakor: Vesela pevka (Cilka Blatnik), Oh sovražniki so vstali (Tončka Križnik). Govore pa so imeli: Terezija Lesjak o spomladi mladosti, kako jo preživeti; Ana Križnik o sovražnikih deklške sreče; Marija Blatnik o potrebi deklške organizacije; Anton Križnik o svojih vojaških izkušnjah; absolvirani gojenec Zadrudne šole Franc Praznik o kolonialnih razmerah v Bosni; Alojž Čulk o tem, kakšnih ljudi potrebujemo v naših organizacijah; č. g. Josip Lončarič o izobrazbi naše in nasprotniške mladine. Predsednica dekanjske zveze Terezija Šketa je razpravljala o delu deklških zvez. Zdravnik dr. Ant. Schwab iz Celja je s ski-optičnimi slikami pojasnjeval kvarni vpliv alkohola na človeka. Na občnem zboru »Svete vojске« je Franc Blatnik povedal v šaljivi obliki, kdo je iznašel žganje; Justina Divjak je govorila o vplivu alkohola na socialne razmere, Antonin Cestnik o alkoholu pri otrocih, Marija Verdel o apostolskem delu za treznost. Dosegli smo s tem to, da otroci o birmi skoro pokusili niso nobene opojne pijače. Da je bilo na naših shodih veselo, za to je skrbel naš mešan pevski zbor z ljubkimi narodnimi in umetnimi pesmimi. Zdjaj pa se pripravljamo še na Slomškovo slavnost.

Kostrivnica. V nedeljo 28. jul. se je tukaj vršil krasno uspeli deklški shod, ki je zbral nad 500 deklet iz domače župnije, od Sv. Križa tik Slatine, iz Rogatca in Stoperc, od Sv. Petra na Medv. selu in sv. Eme, iz Šmarja in Sladkegore ter iz Poljčan. Došle so 4 procesije z družbenimi zastavami. Procesija sv. R. Telesa — praznoval se je god farne patrone, poljske M. božje — je bila vsled udeležbe toliko deklet nad vse veličastna. Pridigoval je župnik Gomilšek o naših dolžnostih do Matere Božje. sv. mašo je daroval domači župnik. Ob pol 2. se je pričelo deklško zborovanje. Vodila ga je v imenu »Zveze slov. deklet« tajnica Ana Vehovar, ki je v pozdravu povdarjala: Boga, Marijo in domovino hočemo danes proslavljati, od Slomškega se hočemo učiti, kako delajmo za vse tri. Senekovič Rozalija (Kostrivnica) pravi: Zveste Marijine hčerke, ostanimo, Slomškovo »Krščansko devišтво« naj nam bo kažipot v čednostnem življenju. Kos Ana (Sv. Ema) deklamuje Umekovo: Slomšku v spomin. Tadina Mar. poroča o domači podružnici Slov. Straže«. Imela je 28 udov in je nabrala 36/60 K. Odbor ostane stari. Ogrizek Mar.

(Kostrivnica) vnema sestrice za Marijo. Novak Matilda (Sv. Križ) opiše, kako naj mladenke ljubijo vero in domovino. Jernejšek Jera (Stoperce) povdarja pomen deviškega življenja za narodovo srečo. Prečita se pozdrav gornjeradgonske dekliške zveze. Korošec Helena (Poljčane) deklamuje »Pozdrav Z. S. D.« Kohne Antonija (Poljčane) opisuje, kako delaj mladenka za narod. Hajnšek Jožefa (Rogatec) razloži, zakaj nas Nemci tlačijo in nabere kmalu 20 K za »Slov. Stražos«. Mesiček Neža (Sv. Peter) deklamuje »Pesem neveste Jezusove«, Gobec Marija (Sv. Križ) pa Slomšekovo »Zvezdice«. Buser Mar. (Sladka gora) povdarja pomen dekliških shodov. Krivec Ana pozdravi shod v imenu Zibiških deklet. Nadžupnik Korošec proslavlja kaplana Pražnikarja, ki je po smrti Slomšekove matere tako lepo skrbel za Slomšeka. Drofenik Mar. (Sv. Peter) pa pravi: Kot Pražnikarja moramo slaviti tudi vzorno mater Slomšekovo, ki je na smrtni postelji izročila 16letnega sina v varstvo kaplana Pražnikarja. Verna

rodoljubna mati je res prava sreča za družino, za cerkev in domovino. Lah Mar. (Sladka gora) želi odločnosti pri narodnem delu, Lavrenčič Mar. (Poljčane) pa značajnosti v čednostnem življenju. Skorc Mar. (Sv. Peter) deklamuje Slomšekovo: Slovo solčavskim planinam. Župnik Gomilšek opominja zbrane, naj zlate nauke shoda ohranijo in se vedno ravnajo po njih. Predsednica A. Vehovar zaključí shod z zahvalo in željo, naj Bog blagoslovi krasno delo shoda. Vmes so zapele kaj lepo kostrivniške pevke eno pesem, sedem pesmic pa peterške pevke, med temi tri Slomšekove. Na shodu je vladalo veliko veselje in izredno navdušenje. V cerkvi smo imeli še pete litanije in za sklep je župnik Gomilšek razložil srečo deviškega srca in kako si slov. dekle ohrani deviško srce. Cela prireditev je bila dostojna proslava najslavnejšega slov. mladineljuba škofa Slomšeka. Naj bi ga v vzglednem življenju in v delu za slov. narod zvesto vse dni posnemale vse udeleženske shoda! Tako bo obrodil najlepše sadove.

Drobtinice.

Marijine hčerke na delo za abstinenco!
Govor pri družbenem nauku v Cirkovcah.

Velikega pomena za sedanji čas je abstinenca. Drage Marijine hčerke ali se vam ne dozdeva, da smo ravno me poklicane k temu prekoristnemu delu. Saj vidite, da se ravno s pijančevanjem najbolj žali naša nebeška mati Marija, in njen prelubi sin Jezus. Ali hočemo me kot njene hčerke mirno gledati to početje? Nikakor ne! Pomislite, koliko greha se stori v pijanosti, in kako grd je pijanec, toda še sedemkrat grša je pijanka. Pomislite pa tudi, koliko dobrega lahko me storimo v tem oziru in tudi dolžnost nas kliče, da moramo storiti. Seveda najprej moramo same postati abstinence. Napravimo trden neomajen slep nobene alkoholne pijače ne užiti, ali vsaj žganja ne. Malo zatajevanja bo že treba, ali pri tem zatajevanju nam bo sklep nekoliko svet in lahko ga bomo izvršile. Le pogum in korajžo, drage sestrice. Ko boste postale abstinence se boste same prepričale, da je vsaka kapljica alkoholne pijače brezpotrebna z ozirom na zdravje, in da se izvrstno izhaja brez nje. Brez alkohola ostane jasen razum, krepko in čvrsto telo. In ravno tega nam je potreba, da se ohranimo zdrave in močne na telesu in duši, da krepko stopamo v svet, da premagamo vse one sovražnike notranje in zunanje, ki tako pogubonosno prežijo na nas.

Nebeško kraljestvo silo trpi in le tisti ga bodo posedli, ki si s silo prizadevajo. Skrbimo torej drage sestrice, da bomo tudi med tistimi srečnimi. Posebno pa še sedaj v mladosti si pridno nabirajmo zaklade za nebesa. Če pogledamo malo nazaj dneve svojega življenja moramo priznati, da je Marijino oko čulo nad nami, in da nas je Marijina roka vodila, in brezštevila dobrot in milosti nam je Marija izprosila od svojega božjega sina. Spodobi se torej in pravica zahteva, da se Mariji zahvalimo. In najlepše se ji zahvalimo, če se iz ljubezni do nje vpišemo v družbo treznosti in stopimo v četo, ki se bojuje proti alkoholu. Videli in spoznali bodo tudi drugi, da se bojujemo za dobro stvar in se nam bodo pridružili. In tako bomo marsikaj hudega zabranile, kar bo v veselje naši nebeški materi. Zato vam pa ključem drage sestrice, če imate še kaj poguma in dobre volje, zapišite se v družbo treznosti. Dajte slovo plesu in alkoholu, ker taka družbenica, ki hodi na ples in preveč poseda po krčmah, je celi družbi v sramoto. Pomislite koliko vzrokov zatajevanja! Zato pa opustimo ta pogubonosni alkohol, napajajmo se rajši s predragim krvjo Jezusa Kristusa v pogostnem svetem obhajilu, in veliko bolj pokrepcane se bomo čutile.

In k temu nam naj pomagata ljubi Jezus in Marija.

